

Bijlage III : Veelgestelde vragen Modelverordening Wmo 2015

A. Algemene vragen over de modelverordening:

1. Weigeringsgronden in modelverordening

V: Waarom zijn er in de modelverordening geen weigeringsgronden opgenomen?

A: De reden daarvoor is dat de cliëntenorganisaties fel tegen de opname van weigeringsgronden waren. Dat vonden ze een veel te negatieve benadering. We hebben in artikel 8 van de modelverordening een aantal elementen die ook in de vorm van weigeringsgronden zouden kunnen worden opgenomen, zoveel mogelijk positief geformuleerd opgenomen.

2. Inwerkingtreding wet en verordening, bevoegdheid bestuur

V: Op 1 november 2014 moet de verordening zijn vastgesteld. Betekent dat dat het college vanaf die datum al op aanvragen om maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen kan gaan beschikken?

A: Op grond van het Besluit van 9 juli 2014, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2014-281.html>) is de Wmo 2015 in werking getreden op 10 juli 2014, met uitzondering van de volgende artikelen: 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2, 2.1.1, 2.2.1 en 2.2.2, 2.3.1, 4.1.1 tot en met 4.3.4, 7.1 tot en met 7.23 en 7.25 tot en met 7.37, 8.1, 8.9, eerste tot en met vierde lid, en 8.10. Deze treden in werking met ingang van 1 januari 2015. Artikel 2.1.1, eerste lid (Het gemeentebestuur draagt zorg voor de maatschappelijke ondersteuning) treedt dus pas op 1 januari 2015 in werking. Pas vanaf die datum rust op de gemeente de verantwoordelijkheid die ondersteuning te regelen die haar in de Wmo 2015 wordt opgedragen, dus dat is de datum waarop de verordening in werking moet treden. Vanaf die datum ontstaat ook pas de bevoegdheid van het gemeentebestuur om de Wmo 2015 daadwerkelijk uit te gaan voeren.

Zowel het beleidsplan (art 2.1.2) als de verordening (art 2.1.3) moeten voor 1 november zijn vastgesteld. Ook de voorzieningen o.g.v. art 2.2.3 moeten voor 1 november getroffen zijn (zie art 8.7, eerste en tweede lid, Wmo 2015). Zodra de raad het beleidsplan heeft vastgesteld, kan het college dus de algemene voorzieningen gaan treffen die in het plan staan genoemd, maar het verwijzen van ingezetenen naar die algemene voorzieningen kan pas vanaf 1 januari 2015. Ook het wijzigen van vigerende beschikkingen is pas per 1 januari mogelijk. Besluiten over maatwerkvoorzieningen kunnen pas per 1 januari genomen worden (art 2.3.1). Wel kan al onderzoek worden gedaan naar aanleiding van meldingen voor ondersteuning.

3. Mogelijkheden voor delegatie van regelgevende bevoegdheid aan het college

V: Op grond van de Wmo 2015 moet of kan de raad diverse zaken bij verordening regelen (artikel 2.1.3 en 2.1.4 Wmo 2015). Is het mogelijk om in die verordening te bepalen dat het college bepaalde zaken uitwerkt in nadere regels? M.a.w. kan de raad dit aan het college delegeren?

A: in principe is dit mogelijk, ook als in de Wmo 2015 is bepaald dat een bepaald onderwerp "in de verordening" of "bij verordening" moet of kan worden uitgewerkt. De nadere regels die het college stelt zijn immers net als de verordening van de raad algemeen verbindende voorschriften, en dus een verordening (al wordt in de praktijk de naam verordening meestal gereserveerd voor algemeen verbindende regelingen van de raad). De mogelijkheid om op grond van artikel 156 van

de Gemeentewet verordende bevoegdheden te delegeren aan het college is ruim, doch niet onbeperkt. Nu de Wmo 2015 geen expliciete aanknopingspunten bevat voor de beoordeling of delegatie is toegestaan, geldt de maatstaf van artikel 156. Dat wil zeggen, het mag, tenzij dit in strijd zou zijn met de aard van de bevoegdheid. Bij de beoordeling hiervan kan ook het stelsel van de Wmo 2015 een rol spelen. Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel heeft de regering te kennen gegeven eraan te hechten dat gemeenteraden bij het opstellen van de verordeningen de kaderstellende rol ten volle benutten en de inwoners bij de totstandkoming van het lokale beleidskader actief betrekken, dat ook de verantwoording over het gevoerde beleid de aandacht vraagt van de gemeenteraden en dat met het delegeren van bevoegdheden aan het college dan ook naar het oordeel van de regering terughoudend omgegaan dient te worden. De voorgestelde varianten zijn na overleg met de ministeries van BZK en VWS tot stand gekomen. Natuurlijk kunnen wij geen 100% zekerheid bieden; het is uiteindelijk aan de rechter om een eindoordeel uit te spreken.

4. Delegatie en mandaat m.b.t. de uitvoering van de wet

V: Wat is er onder de Wmo 2015 mogelijk wat delegatie en mandaat betreft?

A: Delegatie is mogelijk op grond van artikel 2.6.4, eerste lid, van de Wmo 2015. Het college kan de uitvoering van de wet, behoudens de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door derden laten verrichten.

Op grond van artikel 10:3, eerste lid, van de Awb in samenhang met artikel 2.6.3 van de Wmo 2015 kan het college de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt mandateren aan een aanbieder. Omdat artikel 2.6.3 van de Wmo 2015 geen mandaatverbod betreft, maar het door de wetgever wel wenselijk werd geacht om delegatie aan enige beperkingen te onderwerpen, is artikel 2.6.4, eerste lid, in de wet opgenomen. Overigens, wij interpreteren deze bepaling zo dat mandatering aan aanbieders mogelijk is (zoals expliciet in de bepaling zelf staat), maar dat mandatering aan ondergeschikten binnen de organisatie niet is uitgesloten. Dit omdat dit in principe altijd mogelijk is, maar ook omdat het er anders op neerkomt dat er wel gemandateerd moet worden aan de aanbieders (het college gaat het immers niet zelf doen).

5. Nadere regels versus beleidsregels

V: Wanneer zaken uit de Wmo-verordening nader geregeld moeten worden door het college, mag dat dan in de beleidsregels bij de Wmo-verordening of is een aparte 'nadere regeling' nodig die een andere juridische status heeft dan beleidsregels? Bijvoorbeeld t.a.v. het mantelzorgcompliment.

A: Nadere regels zijn algemeen verbindende voorschriften ter uitwerking van onderdelen van – in dit geval – de verordening. Zaken die in de verordening op hoofdlijnen zijn benoemd, kunnen worden uitgewerkt in het collegebesluit Wmo (bijvoorbeeld de hoogte van een bedrag van een mantelzorgcompliment). Zie ook het antwoord op de vraag hierboven over delegatie van regelgevende bevoegdheid.

Beleidsregels geven aan hoe een bestuursorgaan met een bepaalde bevoegdheid om gaat. Daarin zou de procedure voor een aanvraag voor een mantelzorgcompliment kunnen worden neergelegd.

6. Beleidsregels

V: Komt er een model voor de beleidsregels voor de Wmo 2015?

A: De huidige modelbeleidsregels zijn door de Wmo 2015 achterhaald. De nieuwe Wmo en de procesmatige insteek van de nieuwe Wmo-modelverordening bieden weinig aangrijpingspunten voor de VNG om modelbeleidsregels te formuleren.

Aan de ledenbrief over de modelverordening hebben we wel een bijlage toegevoegd met de titel 'De reikwijdte van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op grond van de Wmo 2015'. In deze bijlage (informatief van aard, zonder juridische status) bieden we een samenvattend overzicht van de stand van de Wmo-jurisprudentie en de huidige AWBZ-praktijk met betrekking tot de taken die naar gemeenten gaan.

Toekomstige jurisprudentie zal de grenzen van de gemeentelijke verantwoordelijkheid verder moeten bepalen. Verder wijzen wij u op de handreiking van het Transitiebureau Wmo over cliëntprofielen. Deze bevat concrete en herkenbare beschrijvingen van cliënten die gemeenten kunnen gebruiken bij het opstellen van de beleidsregels en bij het inrichten van de toegang.

7. Ingezetene versus hoofdverblijf

V: In de Wmo geldt het principe van hoofdverblijf. Heeft iemand geen hoofdverblijf in de gemeente waar de aanvraag wordt gedaan, dan is dat een weigeringsgrond. Dat wordt niet in de modelverordening genoemd. De wet spreekt over ingezetene (zonder begripsbepaling) maar dat kan breder zijn. Dat kan ook iemand zijn die alleen ingeschreven is zonder zijn hoofdverblijf in die gemeente te hebben. Zou hoofdverblijf niet als aanvullende uitsluitingsgrond opgenomen moeten worden?

A: Een ingezetene is iemand die in de basisregistratie personen (BRP, voorheen: GBA) is ingeschreven. Als er twijfel bestaat over de vraag of iemand wel het hele jaar woont op een bepaald adres, dan kan het feitelijk woonadres elders zijn, in een andere gemeente. Als iemand dan een beroep doet op de gemeente waar hij is ingeschreven, kan die gemeente stellen dat het hoofdverblijf elders is en dat de cliënt zich dan daar zou moeten inschrijven. Een persoon kan maar op één adres ingeschreven staan (artikel 2.66, tweede lid, Wet BRP).

8. Integrale verordening mogelijk

V: Is het mogelijk is om één integrale verordening voor de decentralisaties op te stellen?

A: Ja, het maken van één verordening voor de drie decentralisaties is mogelijk. De wetten regelen enkel dat er bepaalde zaken bij verordening geregeld moeten of kunnen worden, niet hoe gemeenten dit verder vormgeven. Bij het Ondersteuningsteam decentralisaties (OTD) is niet bekend of er gemeenten zijn die één '3D-verordening' maken. (Gemeenten die daaraan werken kunnen contact opnemen met het OTD: otd@vng.nl tel. 070- 373 83 98)

De VNG wilde in eerste instantie één modelverordening Jeugdwet/Wmo 2015 opstellen. Dat bleek niet haalbaar vanwege de verschillen tussen de wetten en de verschillende snelheden van de parlementaire behandeling daarvan. Waar mogelijk hebben we identieke uitwerkingen/bepalingen in beide modelverordeningen opgenomen.

9. Geen hardheidsclausule

V: Waarom is in de modelverordening WMO geen hardheidsclausule opgenomen? Is daar een bepaalde reden voor?

A: Ja, er is geen hardheidsclausule, omdat de Wmo 2015 niet uitgaat van verzekerde rechten of compensatieplicht, zoals in de huidige Wmo, maar van maatwerkvoorzieningen ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. Dat vertaalt zich in een zorgvuldig proces van onderzoek en beoordeling van de mogelijkheden van de burger. Een hardheidsclausule is daarom overbodig. Zie ook aanbeveling 76 van de Ideeën voor de gemeentelijke regelgever.

10. Inspraak

V: Is het verplicht om inspraak te verlenen aan inwoners bij de vast te stellen verordening?

A: Nee, dit is niet verplicht. De inspraak is geregeld in artikel 150 van de Gemeentewet en betreft inspraak met betrekking tot beleidsvoornemens. In de meeste inspraakverordeningen is het niet verplicht om een ontwerpverordening ter inzage te leggen voor inspraak, maar het is niet uitgesloten. Het ligt echter meer voor de hand om inwoners de gelegenheid te geven te reageren op de voorgenomen inhoudelijke uitgangspunten die in de verordening hun beslag gaan krijgen. Ten aanzien van verordeningen is wel het volgende bepaald. Op grond van artikel 2.1.3, derde lid, onder b, van de Wmo 2015 moet met ingang van 1 januari 2015 bij gemeentelijke verordening worden geregeld hoe ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen bij de besluitvorming over verordeningen. Deze bepaling is uitgewerkt in artikel 21, eerste lid, van de Modelverordening. Gemeenten kunnen er hierbij voor kiezen om niet alle ingezetenen adviesrecht te geven, maar alleen de verplichte groepen "cliënten of hun vertegenwoordigers". Zie ook de vragen en antwoorden bij artikel 21 van de Modelverordening.

11. Verplichte bepalingen verordening

V: Wat moet er in de verordening worden opgenomen volgens de Wmo 2015.

A: In de wetsartikelen 2.1.3 t/m 2.1.7, 2.3.6 en 2.6.6 in de Wmo 2015 zijn bepalingen opgenomen over wat in de verordening moet of kan worden opgenomen. Artikel 2.1.3, 2.1.4, derde en zevende lid, 2.1.6, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 bevatten verplichte bepalingen.

12. Beschikkingen / Bezwaar en beroep

V: Hoe zit het met bezwaar, beroep en hoger beroep tegen besluiten op grond van de Wmo 2015

A: Bezwaar en beroep zijn geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), daarom heeft de Wmo 2015 daarvoor geen eigen bepalingen. Als een aanvrager het niet eens is met een beschikking op grond van de Wmo 2015, dan moet hij eerst bezwaar maken bij het college; dat is immers het bestuursorgaan dat die beschikking heeft gegeven (art 7:1 Awb). Als de bezwaarde niet tevreden is met de beslissing op bezwaar, kan hij in beroep bij de rechter. Beroep tegen een beschikking op grond van de Wmo 2015 moet worden ingesteld bij de Rechtbank, sector bestuursrecht. De Centrale Raad van Beroep is bevoegd als hoger-beroepsrechter.

13. Aanbesteding Wmo en Awbz

V: Binnen de gemeente vindt op het moment een bestuurlijk aanbesteding plaats van de huidige Wmo-taken en de nieuwe AWBZ-taken die de gemeenten vanaf 1-1-15 uit moet voeren. Moeten er gelet op artikel 21a in de huidige wet Wmo ook basistarieven door de gemeente vastgesteld worden?

A: Dit artikel 21a van de huidige Wmo is niet meer relevant vanaf 1 januari 2015: dus geen basistarieven meer vanaf 2015. De gemeente moet wel in de nieuwe verordening op grond van artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 regels stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening. Zie artikel 18 van de modelverordening.

B. Vragen met betrekking tot artikelen van de modelverordening

14. Begripsbepalingen, artikel 1

V: Wat is de definitie van het begrip “persoonlijk plan” (of “ondersteuningsplan”). Dit instrument is via amendement 100 in de wet gekomen, het staat niet in de Wmo 2015 omschreven en is vormvrij. Daarnaast ook graag een definitie van de begrippen “vooronderzoek”, “onderzoek” en “cliëntenondersteuning”.

A: Persoonlijk plan is inderdaad niet gedefinieerd in de wet. Uit artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet kan echter de volgende definitie worden afgeleid:

Een plan waarin de cliënt de omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2, vierde lid, onderdelen a tot en met g, van de wet beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest is aangewezen.

Vooronderzoek is niet gedefinieerd. Het heeft daarom de betekenis die gangbaar is in het Nederlands taalgebruik, en die blijkt uit de betreffende bepaling.

Hetzelfde geldt voor onderzoek (wordt ook als centraal, maar niet gedefinieerd, begrip gebruikt in de wet (zie artikel 2.3.2, eerste lid).

Cliëntenondersteuning is wel gedefinieerd in de wet als: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (artikel 1.1.1 Wmo 2015).

15: Procedure melding – aanvraag, artikel 2

V: Wat te doen als een cliënt direct een schriftelijke aanvraag om een maatwerkvoorziening indient en dus niet eerst een melding doet. De verordening biedt nu geen mogelijkheid de burger te verplichten om zich eerste te melden, noch biedt de wet deze mogelijkheid. Moet het gemeentebestuur dan binnen 14 dagen beslissen? Een onderzoek is niet mogelijk in die korte tijd.

A: Het college kan deze premature aanvraag aanmerken als een melding in de zin van de wet en de verordening. In artikel 2.3.2, negende lid, van de Wmo 2015 staat immers duidelijk dat eerst een melding moet worden gedaan: "Een aanvraag als bedoeld in artikel 2.3.5 kan niet worden gedaan dan nadat het onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de in het eerste lid genoemde termijn." Het college bevestigt aan de cliënt dat de aanvraag is

ontvangen en op grond van de wet als melding in behandeling wordt genomen en informeert de cliënt over het vervolg van de procedure (onderzoek, evt. aanvraag en beschikking) en de doorlooptermijnen. Zie ook artikel 2.3.2 lid 1 Wmo 2015:

"Indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, voert het college in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken, een onderzoek uit overeenkomstig het tweede tot en met achtste lid. Het college bevestigt de ontvangst van de melding."

16. Persoonlijk plan, artikel 4

V: Artikel 4, vierde lid, van de modelverordening zegt dat de cliënt in de gelegenheid moet worden gesteld een persoonlijk plan in te dienen/te overhandigen. Mag je eisen dat hierbij gebruik wordt gemaakt van een door de gemeente vastgesteld format?

A: Ja, dat mag. De Wmo 2015 stelt geen vormvereisten aan het persoonlijk plan.

17. Geen begrip voorliggende voorziening, artikel 5

V: Waarom is in art 5 van de definitieve modelverordening het begrip "voorliggende voorziening" uit de conceptmodelverordening van mei 2014 geschrapt?

A: De tekst is aangepast aan de tekst van artikel 2.3.2, vierde lid Wmo 2015. De term "voorliggende voorzieningen" kwam wel voor in de 'oude' wet en de oude verordening. Zonder wettelijke grondslag kan de raad niet bepalen dat iemand geen recht heeft op Wmo-ondersteuning als hij ook een andere voorziening zou kunnen gebruiken op grond van een andere wettelijke regeling. In het wetsvoorstel Wlz is wel een bepaling opgenomen dat een persoon met een indicatie Wlz niet onder de Wmo 2015 valt en ook de Jeugdwet kent afbakeningsbepalingen (artikel 1.2 Jeugdwet). Het college dient na de melding ook de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en aanbieders als bedoeld in de Zvw en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (artikel 2.3.2, vierde lid, onder f, van de Wmo 2015).

In principe mag de gemeente op grond van de Wmo 2015 alle voorzieningen die zij als maatwerkvoorziening kan aanbieden ook als algemene (voorliggende) voorziening aanbieden.

18. Eigen bijdrage, artikel 5

V: In artikel 5, eerste lid, onder i, van de modelverordening Wmo is bepaald dat er een onderzoek moet plaatsvinden om te bepalen of de cliënt een eigen bijdrage moet betalen en zo ja, hoe veel. Hoe ver strekt dit onderzoek?

A: Hoever het onderzoek strekt, hangt af van welke gegevens bij de gemeente ten tijde van het onderzoek bekend zijn. In principe berekent het CAK de hoogte van de eigen bijdrage aan de hand van inkomens- en vermogensgegevens. De klant is niet verplicht deze gegevens aan de gemeente te verstrekken. Indien de klant deze gegevens wel verstrekt, kan de gemeente in het

onderzoek ook een meer precieze berekening van de verwachte hoogte van de eigen bijdrage geven.

19. Eigen bijdrage, artikel 5 en 12

V: Vallen woningaanpassingen t.b.v. jeugdigen onder de Wmo 2015 of onder Jeugdwet?

A: Thuiswonende jeugdigen tot 18 jaar kunnen voor woningaanpassingen een beroep doen op de Wmo 2015. Zie ook artikel 2.1.5 van de Wmo 2015. Daarin is bepaald dat in de verordening geregeld kan worden dat voor woningaanpassingen t.b.v. jeugdigen een eigen bijdrage verschuldigd is. Zie ook het antwoord op de vraag hierna mbt. eigen bijdrage jeugdigen.

20. Eigen bijdrage jeugdigen, artikel 5 en 12

V: Hoe zit het met de eigen bijdrage voor hulpmiddelen (zoals rolstoelen) voor jeugdigen?

A: Rolstoelen en andere hulpmiddelen voor jeugdigen tot 18 jaar zijn vrijgesteld van een eigen bijdrage. Cliënten van 18 jaar en ouder betalen geen eigen bijdrage voor rolstoelen, maar wel voor andere hulpmiddelen. Dit blijkt uit een brief aan de Tweede Kamer van de staatssecretaris VWS van 18 juli 2014:

"Ik heb het voornemen om voor jeugdigen tot 18 jaar zowel de rolstoelen als overige hulpmiddelen vrij te stellen van het betalen van een eigen bijdrage. Voor cliënten van 18 jaar en ouder geldt de vrijstelling alleen voor rolstoelen. Deze regeling wordt opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015." En in het Verslag van het schriftelijk overleg naar aanleiding van vragen over het concept Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 schrijft de staatssecretaris: "Voor een maatwerkvoorziening verstrekt aan een jeugdige tot 18 jaar kan uitsluitend een eigen bijdrage worden opgelegd voor een woningaanpassing op grond van de Wmo 2015." (kamerstukken 33841, nr. 167, blz. 3). Het concept Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bevat nog niet een dergelijke bepaling, maar we nemen aan dat dit in de definitieve tekst van de Amvb wordt opgenomen.

21. Onderzoek en verslag, artikel 6

V: Ingevolge art 2.3.2, achtste lid, van de Wmo 2015 onderzoekt het college in samenspraak met de klant uiterlijk binnen zes weken na de melding de onder a tot en met f genoemde zaken. In artikel 6 van de modelverordening is bepaald dat het college binnen een aantal in de verordening te bepalen dagen een verslag van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt. De cliënt tekent het verslag voor gezien of akkoord. Moet dit binnen die 6 weken gebeuren?

A: Artikel 2.3.2, eerste lid, Wmo 2015 bepaalt dat binnen zes weken een onderzoek moet worden gedaan. In het achtste lid van dit artikel is bepaald dat het college een schriftelijke weergave van dit onderzoek moet verstrekken. Logischerwijs lijkt dat dit dan direct na afronding van het onderzoek, dus in het uiterste geval (direct) NA de zes weken moet worden verstrekt.

22. Gesprek en aanvraag, artikel 6 en 7

V: Moet er in de verordening niet worden bepaald dat je een aanvraag niet in kan dienen dan nadat er een gesprek heeft plaatsgevonden (tenzij daar in overleg af van is gezien)?

B Dit volgt al uit de wet en is daarom overbodig. Zie artikel 2.3.2, achtste lid, in combinatie met artikel 2.3.2, eerste lid

23. Verslag en aanvraagtermijn, artikel 6 en 7

V: Als de cliënt het niet eens is met de uitkomst van het gesprek dat hij geen recht heeft op een maatwerkvoorziening en hij besluit toch een aanvraag daarvoor in te dienen, binnen welke termijn na het verstrekken van het verslag moet de cliënt dat dan doen?

A: Het is de bedoeling dat de melder nadat er een verslag is van het gesprek direct een aanvraag voor een maatwerkvoorziening indient, als dat aan de orde is. De gemeente heeft dan nog twee weken om erop te beslissen.

Wordt de aanvraag bijvoorbeeld een half jaar later ingediend, dan kan het zijn dat het verslag niet meer actueel is. Of dat zo is, hangt af van de omstandigheden van de cliënt. Als zijn situatie in dat half jaar aanzienlijk is gewijzigd, dan begint de procedure opnieuw met een melding en een gesprek. En begint de termijn opnieuw te lopen.

24. Beslistermijn, artikel 7 en 10

V: Is het mogelijk om de wettelijke termijn van twee weken voor het afhandelen van een aanvraag te verlengen?

A: Nee, dit is niet mogelijk. De bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) over de beslistermijn (afdeling 4.1.3) zijn ook op de Wmo 2015 van toepassing. In artikel 4:13, eerste lid, van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn. En in artikel 4:14, eerste lid, van de Awb is bepaald dat indien een beschikking niet binnen deze wettelijke termijn kan worden gegeven, het bestuursorgaan dit aan de aanvrager mededeelt en daarbij een zo kort mogelijke termijn noemt waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien. De laatstgenoemde bepaling mag volgens de MvT op de Awb (Kamerstukken II 1998/99, 26 523, nr. 3, p. 4) niet gezien worden als een bevoegdheid de wettelijk bepaalde termijn te verlengen. De bewindslieden tekenden uitdrukkelijk aan dat de tekst van artikel 4:14, eerste lid, onverlet laat dat de aanvrager van het besluit c.q. de indiener van een bezwaarschrift bij overschrijding van de wettelijke termijn bezwaar kan maken c.q. beroep kan instellen zodra het orgaan in gebreke is tijdig een besluit te nemen.

Het is dus niet mogelijk de beslistermijn voor een Wmo-aanvraag te verlengen. De verwachting is echter dat verlenging in veel gevallen niet nodig zal zijn, omdat de uitkomst van het onderzoek duidelijkheid verschaft over de inhoud van het besluit op de aanvraag.

25. Beschermd wonen en intergemeentelijke samenwerking, artikel 8

V: Als de voorziening beschermd wonen door een centrumgemeente wordt uitgevoerd, kunnen de andere deelnemende gemeenten dan artikel 8, tweede lid, onder b uit hun verordening weglaten? Of moet dan de tekst worden aangepast.

A: Nee, artikel 8, tweede lid, onder b, van de verordening kan niet verwijderd worden. De deelnemende gemeente maakt afspraken met de Centrumgemeente over de voorwaarden waaronder beschermd wonen uitgevoerd gaat worden. Die afspraken kunnen worden opgenomen in de verordening. Als die afspraken er nu nog niet zijn, kan de tekst uit de modelverordening blijven staan en eventuele nadere regels (te vergelijken met die voor de centrale toegang voor de maatschappelijke opvang) gedelegeerd worden aan het college. Zodra die regels er zijn kunnen ze worden verwerkt in het collegebesluit. Zie verder het antwoord op de vraag over delegatie van regelgevende bevoegdheid aan het college.

26. Pgb voor persoon uit sociaal netwerk, artikel 8 en 11

V: In de Wmo verordening 2015 staat in artikel 8 onder andere vermeld dat een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening als de cliënt niet op eigen kracht of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk de beperkingen kan verminderen of wegnemen. Vervolgens staat in artikel 11, vijfde lid 5, dat het college voorwaarden stelt aan een pgb voor een persoon uit sociaal netwerk. Onze vraag: is dit wel in overeenstemming met artikel 8?

A: Ja, dit is met elkaar in overeenstemming. Een persoon uit het sociaal netwerk kan onder bepaalde voorwaarden ook uit een pgb worden betaald. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Zie de toelichting bij artikel 11 van de modelverordening.

27. Advisering, artikel 9

V: In dit artikel gaat het over advisering in verband met de "beoordeling van de aanvraag". Betekent dit dat je alleen deskundig advies kan opvragen in aanvraagfase of kan dat ook al in de onderzoeksfase?

A: Gezien het belang van zorgvuldig onderzoek en de medewerkingsplicht van de cliënt is het zeker mogelijk deskundig advies op te vragen in de onderzoeksfase.

28. Pgb, artikel 11

V: In het tweede lid van artikel 11 is bepaald: 'onverminderd (...) verstrekt het college geen pgb (...) als de kosten al gemaakt zijn én niet meer na te gaan is of de ingekochte voorziening noodzakelijk was'. Als een cliënt zelf al een voorziening heeft (aangebracht) is er toch geen ondersteuningsbehoefte meer en heeft de gemeente geen rol meer? Het woordje 'én' houdt in dat aan allebei de voorwaarden moet worden gedaan; klopt dit?

A: Het geld voor de voorziening kan ook zijn voorgeschoten door een familielid of bekende, in afwachting van een pgb. De vraag is of de ondersteuningsbehoefte in dat geval niet meer bestaat. De opsomming is nevenschikkend bedoeld, d.w.z. dat aan beide voorwaarden moet zijn voldaan.

29. Pgb en subsidietitel Awb, artikel 11 en 15

V: Is de subsidietitel van de Awb (titel 4.2) van toepassing op het pgb?

A: In het oorspronkelijke wetsvoorstel Wmo 2015 stond geen bepaling dat titel 4.2 niet van toepassing is op het pgb. Later is dat alsnog ingevoegd, het staat nu in art 2.3.6, zesde lid. In art

2.4.1 Wmo 2015 zijn nu bepalingen opgenomen over terugvorderen en invorderen bij dwangbevel. Zie verder ook het antwoord op de vraag over terugvordering ten onrechte betaald pgb.

30. Pgb en veranderde omstandigheden, artikel 11 en 15

V: Hoe zit het als iemand terecht een pgb heeft ontvangen, maar zijn situatie daarna verandert? Bijvoorbeeld iemand heeft een scootmobiel gekregen en verhuist naar een andere gemeente, of iemand heeft zijn woning m.b.v. het pgb aangepast en verkoopt die woning.

A: Voor een scootmobiel geldt dat een verhuizing naar een andere gemeente iniet in strijd is met de voorwaarden waaronder een pgb pleegt worden verstrekt. De scootmobiel blijft eigendom van betrokkene.

Woningaanpassing: in het besluit tot toekenning van een pgb voor een woningaanpassing kunnen regels worden opgenomen die van toepassing zijn in geval betrokkene de woning verkoopt en er sprake is van een aanzienlijke winst die in direct verband staat met de woningaanpassing. Het is uiteraard zaak als gemeente hierin een eenduidig beleid te voeren.

31. Eigen bijdrage, artikel 12

V: Is artikel 12, tweede lid, facultatief?

A: Ja, strikt genomen is het tweede lid facultatief. Immers, in artikel 2.1.4, tweede lid, van de Wmo 2015 wordt bepaald dat in de verordening KAN worden bepaald dat voor personen, behorende tot daarbij omschreven groepen, een daarbij aangegeven korting op de bijdrage van een algemene voorziening van toepassing is. Niettemin hebben we de uitwerking van deze wettelijke bevoegdheid niet facultatief opgenomen, omdat we ervan uitgaan dat de meeste gemeenten burgers met een minimuminkomen een lager tarief willen berekenen. Als de gemeente daar op dit moment nog geen beleid voor heeft gemaakt, kan in de verordening worden opgenomen dat de nadere regels voor dit beleid aan het college worden gedelegeerd. Maar u zet op die manier de gemeenteraad wel buiten spel. Zie hierboven ook het antwoord op de vraag over delegatie van regelgevende bevoegdheid aan het college.

32. Eigen bijdrage beschermd wonen, artikel 12

V: Kunt u mij enige uitleg geven over de eigen bijdrage bij beschermd wonen vanaf 1-1-2015? Kunnen gemeenten deze nu bepalen aan de hand van de Wmo (met behulp van o.a. de kostprijs) of blijft de systematiek gelijk aan de huidige werkwijze voor Zorg met Verblijf? Dat wil zeggen een lage of hoge bijdrage, afhankelijk van de voorwaarden zoals het CAK dit nu uitvoert. Het CAK geeft namelijk aan dat dit niet wijzigt, terwijl de wet volgens mij aangeeft dat dit wel kan wijzigen? Er zou ook nog een Amvb komen? Wanneer komt deze of is deze er al? Ik kan de Amvb namelijk niet vinden.

A: Het Transitiebureau komt in met een informatiekaart over de bijdrage voor beschermd wonen. De door u genoemde Amvb is er al in concept en artikel 3:10 van dit concept Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 geeft een regeling voor de maximale hoogte van de bijdrage voor beschermd wonen. Elke gemeente zal zelf nog moeten bepalen (zoals ze dat ook voor de huidige en andere nieuwe Wmo-producten moet doen) wat de hoogte van de bijdrage is, uiteraard binnen de grenzen van

het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. In artikel 3.10 van het Uitvoeringsbesluit staat voor Beschermd Wonen: "(...) mag de hoogte van de eigen bijdrage in de kosten (...) niet zodanig zijn dat de persoon die gebruik maakt van die maatwerkvoorziening na afdracht van de bijdrage in de kosten van zijn bijdrageplichtig inkomen, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, minder overhoudt dan een bedrag dat overeenkomt met het bedrag, vermeld in artikel 23, eerste lid, van de Wet werk en bijstand vermeerderd met de standaardpremie, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag, gecorrigeerd met de zorgtoeslag en omgerekend naar een periode van vier weken." Dit betekent dat mensen minimaal de zak- en kleedgeldnorm moeten overhouden. Gemeenten mogen ook een lagere bijdrage vragen zodat mensen meer dan de zak- en kleedgeldnorm overhouden.

Gemeenten zullen eigen regels moeten vaststellen om de bijdrage voor beschermd wonen te bepalen. Het is een optie om de systematiek van Zorg met Verblijf aan te houden.

Er is geen sprake van een vast bedrag aan (eigen) bijdrage, het varieert afhankelijk van inkomen en vermogen.

33. Calamiteiten, artikel 14

V: Artikel 14 gaat over de meldingsregeling calamiteiten en geweld. Dit staat in modelverordening tussen haakjes; is het een facultatieve bepaling?

A: Ja, het is een facultatieve bepaling. Dit artikel betreft een uitwerking van de verordeningsplicht die in het oorspronkelijke wetsvoorstel in artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, was opgenomen en waarin werd bepaald dat in de verordening in ieder geval bepaald diende te worden welke eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening. Bij amendement (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 83) is deze bepaling (kennelijk onbedoeld) geschrapt. Regeling is echter onverminderd van belang. Omdat de Wmo 2015 dus niet langer verplicht een regeling te treffen, is dit artikel als facultatief aangemerkt. Als overname wenselijk wordt geacht, zou ook kunnen worden volstaan met het eerste en derde lid (het tweede lid voegt inhoudelijk niets toe aan de regeling van dit onderwerp in de Wmo 2015; het vierde lid is enkel nodig als het wenselijk wordt geacht de mogelijkheid open te laten dat het college verdere eisen stelt).

34. Opleggen voorwaarden, artikel 15, tweede lid

V: In artikel 15, tweede lid, van de modelverordening wordt bepaald dat een pgb of maatwerkvoorziening kan worden ingetrokken als niet voldaan is aan maatwerkvoorziening of pgb verbonden voorwaarden. Waar is geregeld dat zulke voorwaarden kunnen worden opgelegd?

A: Dit staat in de wet, in artikel 2.3.10, eerste lid, onder d, van de Wmo 2015.

35. Terugvordering ten onrechte betaald pgb, artikel 15, vierde tot en met zesde lid

V: In artikel 2.4.1 van de wet en in art. 15, vierde lid, van de modelverordening wordt de terugvordering geregeld. De mogelijkheid tot terugvordering is beperkt tot schending van de inlichtingenplicht en die schending moet opzettelijk hebben plaatsgevonden. Terugvordering op andere gronden (er is bijvoorbeeld per abuis als gevolg van een administratieve fout een veel te hoog bedrag aan pgb uitbetaald) is niet mogelijk. Is het toegestaan tegen de achtergrond van de

zogenaamde tweewegenleer het per abuis te veel uitbetaalde pgb op grond van onverschuldigde betaling (BW) terug te vorderen en vervolgens, als betrokkene niet betaalt, een verzoekschrift bij de bevoegde rechter in te dienen, om zo een executoriale titel te verkrijgen?

A: Het college kan het besluit op grond waarvan het pgb is verstrekt, intrekken in de onder artikel 2.3.10, eerste lid, onder a tot en met e, van de Wmo 2015 genoemde gevallen. Door de intrekking van het besluit komt de rechtsgrond van de verstrekking te vervallen. Dit kan - indien van toepassing – met terugwerkende kracht. De terugvordering krachtens artikel 2.4.1 Wmo 2015 is inderdaad beperkt tot de in artikel 2.3.10, eerste lid, onder a, genoemde gevallen waarin sprake is van (aantoonbare) opzet. Het college kan het in die gevallen terug te betalen bedrag bij dwangbevel invorderen. In de overige gevallen is titel 4.4 (Bestuursrechtelijke geldschulden) uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Art. 4:85, eerste lid, onder b, Awb bepaalt dat titel 4.4 van toepassing is op geldschulden die voortvloeien uit een besluit dat vatbaar is voor bezwaar of beroep. Voor invordering zal een executoriale titel moeten worden verkregen bij de burgerlijke rechter, omdat een bevoegdheid tot uitvaardiging van een dwangbevel ontbreekt.

36. Tegemoetkoming, percentage minimumloon, artikel 17

V: Moet in artikel 17 al zo concreet een percentage genoemd worden van het minimumloon? Mag dit ook aan het college worden gedelegeerd? Mogen we ook in de verordening wat vager blijven en opnemen: “Het college bepaalt bij nadere regeling, en in overeenstemming met het beleidsplan, bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet, aan welke cliënten met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen, die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming kan worden verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie.”

A: Ja, dat mag. Artikel 17 is een facultatieve bepaling op grond van artikel 2.1.7 van de Wmo 2015. Het artikel hoeft dus in zijn geheel niet te worden opgenomen. De modelbepaling is ook facultatief (cursief gedrukt). De tekst van de modelbepaling is een suggestie en kan anders worden ingevuld. Zie ook de implementatiehandleiding in de ledenbrief.

Krachtens artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet kan de raad bevoegdheden overdragen aan het college, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Zie ook bijvoorbeeld artikel 16 Modelverordening Wmo 2015 (Waardering mantelzorgers). Zie hierboven ook het antwoord op de vraag over delegatie van regelgevende bevoegdheid aan het college.

37. Klachtregeling, artikel 19

V: Moet er een gemeentelijke klachtenregeling worden opgesteld voor de taken vanuit de Wmo, de sociale teams, het sociaal loket? Komen er voorbeelden vanuit de VNG?

A: Hoofdstuk 9 van de Awb verplicht gemeenten om te zorgen voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder hun verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Deze verplichting strekt zich uit over alle werkterreinen van de gemeente, dus ook de nieuwe taken die uit de decentralisaties binnen het sociaal domein voortvloeien. Het is niet nodig om naast een algemene klachtenregeling speciaal voor de nieuwe taken binnen het sociaal domein aparte klachtenregelingen op te stellen.

38. Medezeggenschap, artikel 20

V: Is het verplicht om in de verordening Wmo 2015 op te nemen dat de verplichting om een regeling voor medezeggenschap in te stellen alleen geldt voor aanbieders die hun taken laten uitvoeren door in de regel minder dan tien personen?

A: Nee, dat is niet verplicht, omdat de Wmo 2015 die verplichting (i.t.t. de Jeugdwet) niet behelst. Artikel 2.1.3, lid 2, onder f, van de wet geeft de gemeente de vrijheid te bepalen voor welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap is vereist. Gezien deze ruime mate van vrijheid is er geen reden om aan te nemen dat het uitsluiten van de verplichting tot een regeling voor medezeggenschap voor aanbieders met minder dan tien personen niet binnen het systeem van de wet zou passen. Te meer omdat in de Jeugdwet een dergelijke beperking (in andere bewoordingen) wel is opgenomen.

39. Inspraak vs medezeggenschap, artikel 21

V: Wat is het verschil tussen inspraak en medezeggenschap?

A: Inspraak is verplicht op grond van artikel 150 van de Gemeentewet. Artikel 150 van de Gemeentewet draagt de gemeenteraad op een verordening te maken waarin regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken. Inspraak m.b.t. Wmo-beleid kan dus plaatsvinden op grond van de gemeentelijke inspraakverordening.

In aanvulling daarop is in het derde lid van artikel 2.1.3 van de Wmo 2015 – in navolging van artikel 47 van de Wet werk en bijstand – bepaald dat in de Wmo-verordening regels moeten worden opgenomen over de wijze waarop periodiek met ingezetenen wordt overlegd. Deze mogelijkheid tot medezeggenschap is van belang voor alle ingezetenen, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning. Daarom is niet de beperking tot personen die maatschappelijke ondersteuning ontvangen of hun vertegenwoordigers gehanteerd. In de bepaling zijn in navolging van de Wet werk en bijstand enkele onderwerpen genoemd waarop de verordening betrekking moet hebben. De verordening zal in elk geval moeten regelen dat betrokkenen in de gelegenheid worden gesteld voorstellen voor het beleid te doen en vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen over ontwerpverordeningen en ontwerpbeleidsplannen; ook zal moeten worden voorzien in de ondersteuning van betrokkenen op zodanige wijze dat zij effectief aan het overleg kunnen deelnemen en in regels over de wijze waarop agendapunten daarvoor kunnen worden aangemeld; tot slot zal ook moeten worden geregeld hoe de benodigde informatie voor het overleg wordt verspreid. Dit alles is in artikel 21 opgenomen.

40. Ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, artikel 21

V: Op grond van artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 (van overeenkomstige toepassing verklaard in de Jeugdwet) dient in de verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij de uitvoering van de wet.

De modelverordening Jeugdwet (artikel 15) en de modelverordening Wmo 2015 (artikel 21) wijken op dit onderdeel van elkaar af, voor zover het betreft de tweede leden van deze artikelen. Moet in

het model Wmo 2015 in het tweede lid niet gesproken worden over 'cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen', net als in het tweede lid van artikel 15 van de modelverordening jeugdhulp?

A: Artikel 2.1.3, derde lid, Wmo 2015 spreekt over 'ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers'. Het artikel bergt dus een keuzemogelijkheid in zich. 'Ingezetenen' in het tweede lid van artikel 21 van de conceptmodelverordening Wmo 2015 is dus niet onjuist; het is conform artikel 2.1.3, lid, Wmo 2015. In de definitieve versie van de modelverordening hebben we toegevoegd: "waaronder in elk geval cliënten en hun vertegenwoordigers".

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.